

TANKOVÉ UČILIŠTĚ KLEMENTA GOTTWALDA

Po druhé světové válce sehrála důležitou roli v procesu přípravy čs. vojenských profesionálů vojenská učiliště jednotlivých druhů zbraní. Významné místo v systému těchto učilišť zaujímalo Tankové učiliště (TU), které v letech 1947–1957 působilo ve Vyškově. Jeho prvopočátky však spadají už do roku 1945, kdy se 15. října stala Loučeň u Nymburka první poválečnou posádkou tankového učiliště. Jeho „zatímním“ velitelem se stal plukovník pěchoty Alexander Fušek. V průběhu roku 1946 bylo rozhodnuto o přemístění tohoto učiliště v letních měsících roku 1947 do výcvikového tábora Dědice u Vyškova.

Oficiálně byla činnost Tankového učiliště zahájena 27. října 1947. Jeho velitelem se stal plk. František Řežábek, který tuto funkci vykonával do 20. května 1949. Jeho následníky se stali:

- plk. Konstantin Gottwald – 21. 5. 1949–28. 2. 1950
- plk. Vratislav Skopeček – 1. 3. 1950–2. 12. 1950
- plk. Andrej Ondík – 15. 12. 1950–rok 1955
- plk. Jaroslav Šimáček – 1955–1957

Základním posláním Tankového učiliště bylo připravovat a vychovávat důstojnický sbor pro potřeby tankového vojska. Orgány, které měly za úkol sjednocovat vyučování a výcvik, byly v té době nazývány stolice a jejich složení bylo následující:

- stolice politických věd,
- stolice taktická,
- stolice střelecká,
- stolice technická,
- obecný referent (všeobecné vzdělání).

Dne 1. října 1950 byla zřízena Tanková vojenská akademie, která se stala součástí TU ve Vyškově. Jejím prvním velitelem byl ustanoven mj. tankového vojska Ladislav Vlášil. Na základě rozkazu prezidenta republiky bylo vyhlášeno dnem 12. září 1952 pojmenování učiliště na Tankové učiliště Klementa Gottwalda. V polovině 50. let byla do TU včleněna Vyšší škola důstojníků tankového vojska, která do té doby fungovala v Doksech. K 1. únoru 1949 disponovala škola touto tankovou technikou: 8 ks Cromwell IV, 1 ks Cromwell VI, 2 ks Challenger, 3 ks Stuart, 3 ks LT-38, 1 ks ST-I, 5 ks Pz-IV a 11 ks ShPTK vz. 40N. K výcviku jízdy tanků sloužily nejen všechny komunikace ve VVP, včetně hlavní napříč prostorem, ale i cesty mimo něj. Využití cvičišť bylo odlišné od dnešních, zejména v prostoru Hanácké louky a Vítězné se zdokonalovaly nejen jízdy, ale i střelba tanků. Ve druhé polovině 50. let došlo k úpravám řídičského cvičiště poblíž obce Radslavice na jihovýchodním okraji VVP. Taktická příprava se odehrávala v prostorech Červeného domu a Kravího žlebu, využíván byl také prostor u Tří Jedlí.

Tankové učiliště ve Vyškově absolvovali i někteří pozdější ministři obrany, namátkově jmenujme:

Armádní generál Ing. Miroslav VACEK (*29. 8. 1935)

V roce 1953 absolvoval Vojenskou školu Jana Žižky v Moravské Třebové a v letech 1953–1956 Tankové učiliště ve Vyškově. V letech 1956–1958 působil u 4. tankového pluku ve Šternberku, od října 1958 pak ve Vyšším vojenském učilišti ve Vyškově jako velitel čtyř školní roty.

generál Ing. Imrich ANDREJČÁK (* 12. července 1941, Haniska u Košic)

Slovenský generál, ministr obrany ČSFR a od března 1993 do března 1994 ministr obrany Slovenské republiky. V letech 1955–1958 absolvoval Vojenskou školu Jana Žižky z Trocnova v Bratislavě. Následně pokračoval ve studiu vojenských věd na Vojenském učilišti ve Vyškově na Moravě, které ukončil roku 1961, poté byl přijat za vojáka z povolání a jmenován do hodnosti poručíka.

VOJENSKÉ UČILIŠTĚ KLEMENTA GOTTWALDA

V roce 1957 došlo ke spojení samostatné Zdokonalovací školy důstojníků pěchoty v Bruntále s TU KG a to bylo přejmenováno na Vojenské učiliště Klementa Gottwalda. Účelem tohoto opatření bylo odstranění dosavadního rozdělení přípravy důstojníků pěchoty a tankového vojska a snížení finančních a materiálních nákladů na jejich přípravu. V letních měsících roku 1958 došlo ve vyškovském učilišti k podstatným organizačním změnám. Na základě rozkazu prezidenta republiky bylo nařízeno sloučit Vojenské učiliště hrdiny SSSR kpt. Otakara Jaroše se sídlem v Lipníku nad Bečvou s Vojenským učilištěm Klementa Gottwalda se sídlem v Dědicích. Nově vzniklé zařízení se sídlem v Dědicích bylo pojmenováno na Vojenské učiliště hrdiny SSSR kapitána Otakara Jaroše (VU HSS OJ). Takto nově zřízené vojenské učiliště používalo zástavu, řády a vyznamenání učiliště z Lipníka. V roce 1959 zahájilo Vojenské učiliště výcvik s tanky T-54. Zavedení tohoto typu si vyžádalo řešení otázky nácvičku jízdy tanků pod vodou, kvůli kterému byly v druhé polovině padesátých let zahájeny práce na úpravě přehrady Myslejovice a přístupové komunikace, včetně odstavných ploch.

Již na přelomu let 1959–1960 se začalo s úvahami a přípravami kvalitativní přestavby učiliště. 19. listopadu 1959 předložil velitel VU HSS OJ genmjr. Bedřich návrh na reorganizaci Vojenského učiliště na Vyšší vojenské učiliště OJ. Díky úsilí všech zainteresovaných pracovníků a složek se podařilo vše připravit tak, aby k 1. červnu 1961 mohlo Vyšší vojenské učiliště hrdiny SSSR kpt. Otakara Jaroše oficiálně začít svoji činnost, a aby bylo připraveno k zahájení školního roku 1961/1962.

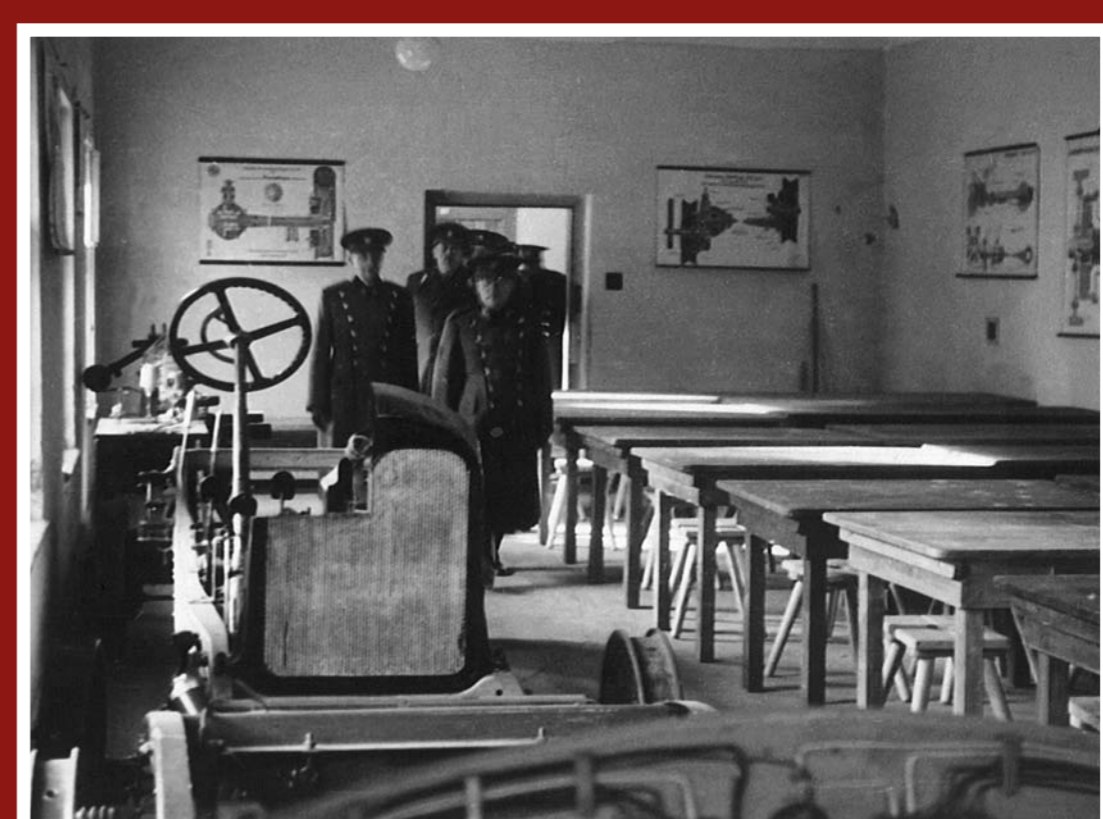
Odznak a nová bojová zástava Tankového učiliště Klementa Gottwalda v Dědicích z roku 1952

Hlavní vstup do Tankového učiliště Klementa Gottwalda – r. 1952

Přehlídka techniky

Učebna automobilní techniky – r. 1951

Vyřazení absolventů Vojenského učiliště – r. 1961

Zpevňování hrází přehrady Myslejovice